

Prometheus

Et månedligt nyhedsbrev fra Schiller Institutet

årgang 20 nr. 9

september 2008

Webcast med LaRouche:
Onsdag den 1. oktober kl. 19:00
www.larouchepac.com

SLUTSPIL OG DØDEDANS

Her er et fromt ønske: Må der ske et eller andet mirakel fra nu af og frem til begyndelsen af oktober, hvor næste nummer af Prometheus skal skrives. Lad vore folkevalgte politikere og deres embedsmænd få det korte glimt af indsigt, der sætter dem i stand til at træffe helt andre beslutninger, end dem der bliver lagt op til i disse dage. Gør det muligt, at næste måneds lederoverskrift jublende kan proklamere: Miraklet skete!

Lige nu ser det rigtigt, rigtigt sort ud. Økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen har fået Finansudvalgets tilladelse til at stille tyve milliarder kroner til rådighed for Nationalbankens »redningsplan« for Roskilde Bank. Den regning bliver med garanti meget større. Listen over nødlidende danske banker er betydeligt længere, end nationalbankdirektør Niels Bernstein har lyst til at fortælle befolkningen.

I USA har finansminister Henry Paulson og føderalbankchef Ben Bernanke fået samme idé som Bendtsen og Bernstein. Den amerikanske statskasse skal åbnes på vid gab for de to kriseramte realkreditgiganter »Fannie Mae« og »Freddie Mac«. Eller rettere: For alle deres kreditorer rundt om i verden. Banker og kapitalfonde skal have mulighed for at veksle deres værdiløse kreditpapirer med statsgaranterede amerikanske realkreditobligationer. Ikke engang finansminister Paulson tør sætte tal på, men regningen til de amerikanske skatteydere kan blive så stor, at den ikke kan favnes af den menneskelige fatteevne.

Og som alle har måttet lære i voksenlivet: Penge kan kun bruges én gang. De tusinder og atter tusinder af milliarder dollars, som vil strømme ud gennem »Fannie« og »Freddie« for at redde internationale banker og kapitalfonde, skal hentes andre steder i den forvejen kriseramte amerikanske realøkonomi. Lige så med Bendtsens og Bernsteins blankocheck til Roskilde Bank og dens kreditorer. Hver en øre vil mangle, når der skal bygges hospitaler og veje. De vil mangle i ældreplejen og på skolernes budgetter.

Vi er fanget i et globalt finansielt slutspil. Og som tidligere set i historien har det fået følgeskab af en uhyggelig strategisk dødedans. Hvert eneste af klodens brændpunkter blusser op, og spændingerne mellem Øst og Vest har på få uger nået et alarmpunkt, de færreste troede, vi nogensinde skulle se igen. Storbritannien og Londons trofaste mand i Washington, vicepræsident Cheney, synes ustoppelige i deres ønske om en ny krig inden Bush-regeringen forlader Det hvide Hus. Som det står nu, risikerer vi, at det bliver Tredje Verdenskrig. Derfor må klodens regeringer træde et skridt tilbage fra afgrunden. Både den økonomiske og den politiske. Gennemtænk nøje hvilken fremtid, I ønsker for de kommende generationer. Og så begynd at lytte til Schiller Institutet og Lyndon LaRouche. Større mirakler kræves ikke.

FINANSIELT SLUTSPIL

Den **2. september** udspillede der sig et mindre drama bag de lukkede døre i **Folketingets Finansudvalg**. I stedet for en simpel blåstempling af økonomi- og erhvervsminister **Bendt Bendtsens** anmodning om en statsgaranti på **20 mia. kr.** til **Nationalbankens** redning af **Roskilde Bank**, udbad udvalgets medlemmer sig yderligere informationer fra ministeriet. Forud var ellers gået en omfattende udveksling mellem udvalg og ministerium på i alt **68** spørgsmål og svar.

Gemt i denne omfattende korrespondance lå også et svar på spørgsmålet om, hvorfor den danske befolkning i værste fald skal tage så mange penge ud af statsbudgettet for at redde stumperne af en regional bank på **Midtsjælland**. Man kan få rigtigt mange forbedringer i det danske sygehusvæsen eller det nedslidte danske skolesystem for **20 mia. kr.** Men det skal man, ifølge økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen, fordi det er hele det danske banksystem, der står på spil. De danske banker har opbygget et hul på godt **500 mia. kr.** mellem indlån og udlån, og en anseelig del af denne indlånsmanke skal hver eneste dag refinansieres på det internationale lånemarked. Lod man Roskilde Bank gå konkurs, ville omverdenens tillid til det danske bankvæsen lide et alvorligt knæk, og man kunne risikere, at danske banker helt mistede muligheden for international refinansiering. Det ville kaste **Danmark** ud i en meget alvorlig krise, mener altså **Økonomi- og Erhvervsministeriet**, som har lånt en stor del af ovenstående argumentation fra **Finanstilsynet**.

Foranlediget af finansudvalgets tøven forelagde formanden for **Schiller Institutet** i Danmark, **Tom Gillesberg**, sagens hovedpunkter for den amerikanske økonom og fhv. demokratiske præsidentkandidat, **Lyndon LaRouche**, der allerede i **sommeren 2007** fremsendte et detaljeret forslag, *Lovforslag til beskyttelse af boligejere og banker af 2007*, til **Den amerikanske Kongres** som en løsning på den hastigt voksende kredit- og finanskrisen. LaRouche frarådede på det kraftigste de danske folketingsmedlemmer at udskrive en blankocheck til Roskilde Bank gennem Nationalbanken, sådan som den britiske regering allerede har gjort med storbanken **Northern Rock**, og som **Den amerikanske Føderalbank** er i færd med at gøre med de to gigantiske realkreditinstitutioner »**Fannie Mae**« og »**Freddie Mac**«. Argumentet om at det er nødvendigt at redde Roskilde Bank for at beskytte de øvrige danske bankers internationale kreditværdighed, udelader det simple faktum, at alle de store internationale banker selv befinder sig i endnu større vanskeligheder end den lille misligholdte bank i **Roskilde**, og at hele det internationale finanssystem de facto er bankerot, påpegede LaRouche.

Han rådede derfor de danske folketingsmedlemmer til grundigt at gennemtænke, hvad der egentlig vil ske med de danske banker de kommende **6-12 måneder**. Hvornår kommer det næste krak, og hvor mange banker vil der i sidste ende blive tale om? På den baggrund, bør **Folketinget**, i stedet for at udskrive en blankocheck, lade Nationalbanken indlede en egentlig konkursbehandling, hvor Roskilde Banks normale bankforretninger får lov at fortsætte, mens alle tvivlsomme engagementer fastfryses til senere afvikling eller genforhandling. Det samme vil alligevel ske i verden omkring os på et eller andet tidspunkt i de kommende måneder, påpegede LaRouche. Finanskrisens slutspil er nemlig indledt.

LaRouches råd til håndtering af krisen omkring Roskilde Bank blev sendt til Finansudvalget og Økonomi- og Erhvervsministeriet den **3. september**, men desværre smeltede isen i Finansudvalgets maver den **4. september**, hvor et stort flertal stemte for at udstyre Nationalbanken med den ønskede statsgaranti. Kun **Enhedslistens Frank Aaen** stemte imod. Han var forarget over, at indskydere med mellem **10 mio.** og **1,3 mia. kr.** på kontoen nu er sikret deres penge, alt imens småaktionærene må vinke farvel til deres livsopsparinger. »Det er socialhjælp til spekulanter«, sagde Frank Aaen til *Ritzau*.

Hvis de danske folketingsmedlemmer virkelig tror, at den danske bankkrise kommer under kontrol ved at poste **20 mia. kr.** i Roskilde Bank, så bør de kaste et blik på erfaringerne fra udlandet. I **Storbritannien**, hvor centralbanken nåede at skyde mere end **300 mia. kr.** i den nødlidende storbank Northern Rock, inden man i februar blev tvunget til at sætte hele banken og dens udeståender på statsbudgettet, har **Bank of England** efterfølgende måtte pumpe godt **1.775 mia. kr.** ud i finanssektoren for at holde de øvrige banker i live. Det viser en rapport fra den schweiziske finansbank **UBS**.

Den **4. september** udsendte direktøren for **USA's** største obligationsfond, **Pacific Investment Management CO**, **PIMCO**, **Bill Gross** et nødskrig, der kunne høres kloden rundt. USA vil blive ramt af en »finansiel tsunami«, hvis ikke regeringen og Den amerikanske Føderalbank griber ind meget snart, sagde han. Føderalbanken har allerede spændt et statsgaranteret sikkerhedsnet på **25 mia. dollars** ud under de to store realkreditselskaber **Federal National Mortgage Association**, kaldet »Fannie Mae«, og **Federal Home Loan Mortgage Corporation**, kaldet »Freddie Mac«, nøjagtig som Danmarks Nationalbank også gjorde med Roskilde Bank tilbage i **juli måned** (se også *Prometheus aug. '08*). Men som det også var tilfældet i Roskilde, har det slet ikke været nok til at løse problemerne. Fannie og Freddie er nu i så store vanskeligheder, at den amerikanske regering må åbne statskassen på vid gab for at undgå en total nedsmeltning, mener altså Bill Gross.

Lørdag den **6. september**, mens dette nummer af *Prometheus* var på vej til trykken, bragte aviserne *The New York Times* og *The Wall Street Journal* enslydende historier om, at finansminister **Henry Paulson** og føderalbankchef **Ben Bernanke** var ved at lægge sidste hånd på en fuldstændig statsovertagelse af de realkreditgiganter. Som det var tilfældet med Roskilde Bank, havde en ekstern revision afsløret, at situationen var langt værre end den, der fremgik af det officielle regnskab.

Men efterhånden som detaljerne i »redningsplanen« sivede til pressen, stod det også klart, at der er tale om en »Roskilde-løsning« i super-gigant størrelse. Det virkelige mål med finansminister Paulsons og føderalbankchef Bernankes plan er ikke at redde Fannie Mae og Freddie Mac eller komme de hårdt trængte amerikanske husejere til hjælp, men derimod at anvende den amerikanske statskasse til at redde de store internationale banker og hele det amerikanske banksystem. Fannie og Freddie bliver i realiteten omdannet til to finansielle skraldespande, hvor banker og spekulationsfonde kan dumpe deres dårlige realkreditlån, i alle deres vanvittige spekulative afskygninger, og veksle dem til nye, statsgaranterede realkreditobligationer. Hvor mange tusinde milliarder dollars det kommer til at koste den

amerikanske befolkning, er der ingen der ved. Men med en kriseramet realøkonomi i bakgear, kan det kun gå galt. Siden nytår har **500.000** amerikanere mistet deres job, **84.000** alene i **august måned**.

Lyndon LaRouche betegnede Paulsons og Bernankes plan som »noget, der nærmer sig landsforræderi«. Og der er lagt op til en særdeles »blodig« politisk kamp, når planen skal godkendes i **Den amerikanske Kongres**. Allerede da finansminister Paulson præsenterede sin første redningsplan i juli, forhindrede finansudvalget i **Repræsentanterne Hus**, under ledelse af demokraten **Charles Rangel**, at der blev stillet ubegrænsede kreditter til rådighed uden om det officielle statsbudget. Det ville have været i direkte strid med **Den amerikanske Forfatning**, så i stedet blev den amerikanske regerings låneloft hævet med **800 mia. dollars** til i alt **10.400 mia. dollars** (se også *Prometheus* aug. '08).

Men det er ikke gratis at gå imod **Wall Streets** og de amerikanske storbankers ønsker. Næppe var forhandlingerne om finansminister Paulsons første plan ovre, før **Charles Rangel** blev genstand for en perfid smædekampagne i de amerikanske medier. Den **78-årige** afroamerikanske Rangel blev beskyldt for at benytte en ulovligt sammenlagt lejlighed i **Harlem, New York**, til kontor, og for »måske« at være inhabil i en sag om privat støtte til skoler i New York. To sager helt uden substans.

Men finansverdenen fortsætter pressekampagnen, nu hvor udvalgsformand Charles Rangel og de øvrige medlemmer af finansudvalget i Repræsentanternes Hus står overfor den vigtigste beslutning i moderne amerikansk historie.

OPTAKT TIL VERDENSKRIG

Sent på aftenen, torsdag den **7. august**, omringede kampvogne og artillerienheder fra **Georgiens** hær **Tskhinvali**, hovedstaden i den lille russiskstøttede udbryderprovins **Sydossetien**. Hele natten regnede granater og raketter ned over byen. Den følgende formiddag rullede **150** russiske kampvogne ind over grænsen til Georgien, og russiske kampfly indledte de første angreb på militærbaser langt inde i landet. En ny krig i **Kaukasus**, hjertet i traditionel geopolitik og klassisk stormagtsspil, var en realitet.

Og lige så forudsigeligt som plottet i en dårlig kriminalfilm blev fronterne mellem **Øst** og **Vest** hurtigt trukket op i dagene, der fulgte. Den britiske udenrigsminister **David Miliband** og **USA's** vicepræsident **Dick Cheney** gik forrest i koret, som krævede stærke sanktioner imod **Rusland** for at have krænket Georgiens suverænitet. Blandt de mere eller mindre prominente korstemmer hørte man begge de amerikanske præsidentkandidater, demokraten **Barack Obama** og republikaneren **John McCain**, og fra **Danmark** både statsminister **Anders Fogh Rasmussen** og udenrigsminister **Per Stig Møller**, synge samme sang. Fra russisk side svarede man igen den **20. august** ved at anerkende både Sydossetien og den anden udbryderprovins **Abkhasien** som selvstændige nationer. Så var **Vestens** anerkendelse af **Kosovas** selvstændighed tidligere på året betalt tilbage. Og så kunne konflikten køre videre i et højere gear. Ruslands premierminister **Vladimir Putin** sagde, at han havde beviser for, at der var amerikanske militærrådgivere direkte involveret i angrebet på Sydossetien, og derfor måtte ordren være kommet fra vicepræsident Cheney. Samtidig besluttede den amerikanske regering at sende en større flådeenhed op i **Sortehavet**

for at levere »humanitær hjælp« til Georgien.

I en kommentar til flere russiske medier advarede den højtstående militærrådgiver, fhv. generalmajor **Leonid Ivajsjov**, om, at krisen i Georgien kan lede direkte til en konfrontation mellem Øst og Vest, magen til den under **Cuba-krisen** i **1962**. Han påpegede, at **USA** og **NATO** har iværksat en strategisk opbygning, som man ikke med sikkerhed kan sige hvor stopper. Og kom så med en skræmmende betragtning: »Et andet tegn på at Vesten ikke udelukker muligheden af at løse de eksisterende problemer gennem militære katastrofer, er det faktum, at ikke engang under det seneste **G8**-møde, blev den alvorlige finanskrisen bragt på bane«.

Schiller Institutets stifter og internationale præsident, **Helga Zepp-LaRouche**, advarede i en artikel i det amerikanske ugemagasin *Executive Intelligence Review* om, at alt dette er opskriften på det værst tænkelige mareridt: En verdenskrig udløst af fejlbedømmelser. Alle i både Øst og Vest bliver tydeligvis manipuleret af kredse, der ønsker en konflikt. Vil man vide, hvem det er, kan man starte med at se lidt nærmere på dem, der udløste hele miseren.

Georgiens præsident **Mikheil Saakashvili** og hans regering er et direkte produkt af den britiske efterretningstjenestes omfattende politiske organisering i **Østeuropa** og **Centralasien**, som tog sin begyndelse straks efter **Sovjetunionens** fald i **1990**. Fra midten af **1990'erne** blev mange af disse operationer samlet i det såkaldte »**The Open Society Institute**«, et projekt sponsoreret af den amerikansk-britiske milliardær **George Soros**. Institutet åbnede kontorer i Østeuropa og de tidligere sovjetrepublikker, og mange millioner dollar blev spenderet på rekrutteringen af potentielle fremtidige politiske ledere, en af dem var den unge Mikheil Saakashvili, som blev sendt til **Columbia Universitet** i New York. George Soros' Open Society var dybt involveret bag kulisserne i opstanden mod **Slobodan Milosevic** i år **2000**, »**Rose-revolutionen**« i Georgien i **november 2003** og den »**Orange Revolution**« i **Ukraine** i **december 2004**.

Fra **1994** til **2004** pumpede George Soros over **40 mio. dollars** ind i forskellige politiske projekter i Georgien. Fælles mål for dem alle var at vælte præsident **Eduard Sjevvardnadze**. I **november 2003** beskrev den canadiske avis *Globe and Mail* den sidste fase således: »Dateline Tbilisi – Det var tilbage i februar, at milliardæren og finansmanden George Soros lagde grundstenen til den georgiske præsident Eduard Sjevvardnadzes fald. Det var i den måned, at penge fra hans Open Society Institute gjorde det muligt for en **31-årig** aktivist fra Tbilisi ved navn **Giga Bokeria** at rejse til **Serbien** for at mødes med medlemmer af **Otpor-bevægelsen** for at lære, hvordan den brugte gadedemonstrationer til at vælte Slobodan Milosevic. Senere, i løbet af sommeren finansierede Soros' organisation en rejse den anden vej for aktivister fra Otpor, som gav tredages kurser til mere end **1.000** studenter, i hvordan man arrangerer fredelige demonstrationer.«

Da Mikheil Saakashvili kom til magten i **2004**, gik milliardæren Soros sammen med sin gamle ven, FN's daværende vicegeneralsekretær **Mark Malloch Brown**, og sikrede, at der ville flyde rigeligt med millioner af dollars direkte ind til alle medlemmer af den nye regering. Hver eneste af de **40 mio. dollars**, som Open Society Institute gav til Saakashvilis regering blev matchet af et tilsvarende beløb fra FN's udviklingsorganisation **UNDP**. Ifølge en FN-rap-

port fra 2006 modtager medlemmerne af Saakashvilis regering et kontant løntilskud på **1 mio. dollar** hver måned.

I dag er hr. Mark Brown blevet til lord Malloch Brown med en stilling som generalsekretær for **Storbritanniens** udenrigsministerium, der passende holder fast i det gamle navn fra imperiets stormagtsdage: »**The Foreign and Commonwealth Office**«. I **april 2007** indtog lord Malloch Brown tillige posten som viceformand i George Soros' berygtede hedgefond **The Quantum Fund**.

Selv om krisen i Kaukasus stadig er uløst, deler de »gamle« europæiske stormagter **Frankrig, Tyskland og Italien** tydeligvis ikke Storbritanniens og **Bush-regeringens** ønske om en åben konfrontation med Rusland. Præsident **Nicholas Sarkozy** har udnyttet Frankrigs formandskab af **EU** til at udfolde betydelig diplomatisk aktivitet for at sænke spændingsniveauet og holde alle politiske forbindelser til Rusland åbne. Men de britiske kredse og deres allierede giver ikke op så let. Den **4. september** ankom vicepræsident Dick Cheney til **Tbilisi**, og han var knapt landet, før han kastede sig ud et rasende verbalt angreb på Rusland. Samtidig lagde det amerikanske flagskib **USS Mount Whitney** til kajs i den georgiske havneby **Poti**, hvor der stadig står russiske tropper.

Men selv om verdenspressen, og især de russiske medier, dækkede den amerikanske vicepræsidents provokationer overfor Rusland i detaljer, advarede den fhv. demokratiske præsidentkandidat **Lyndon LaRouche** om, at omdrejningspunktet for den stærkt forværrede internationale politiske og strategiske krise allerede har flyttet sig. Dick Cheney optrådte nøjagtigt, som hele verden forventede, han ville gøre. Efter otte år med Bush-regeringen i **Det hvide Hus**, er ingen overraskede over det, vicepræsidenten sagde og gjorde i Tbilisi.

Derimod har den amerikanske regering og dens britiske og saudiarabiske allierede skabt en helt ny, og ufattelig farlig strategisk situation ved at trække tæppet væk under **Pakistan**s præsident **Pervez Musharraf**, som blev tvunget fra sit embede den **18. august**. Uagtet indenrigspolitiske spændinger, der bidrog til Musharraf's pludselige afgang, så ved alle i verden, at han ville være blevet på sin post, hvis han fortsat havde haft USA's opbakning. Men det havde han altså ikke.

Nu er atommagten Pakistan kastet ud i en alvorlig og tumultagtig politisk krise. En atommagt placeret midt mellem **Indien, Kina, Afghanistan og Iran**, og med et stærkt fundamentalistisk islamistisk mindretal, der kan provokeres og manipuleres til hvad som helst. Situationen er højtspændt. Den **3. september** blev **20** civile pakistanere dræbt af amerikanske luftangreb, nær grænsen til Afghanistan, og den **4. september** blev den nyudnævnte premierminister **Yussaf Raza Gillan** udsat for det første væbnede mordforsøg.

Samtidig blev der kastet yderligere benzin på bålet, da det blev afsløret, at USA er tæt ved at indgå en hidtil hemmeligholdt atombrensdelsaftale med arvefjenden Indien. Det har til gengæld destabiliseret den indiske regering, for aftalen, hvis den bliver indgået i sin nuværende form, vil

fratage Indien kontrollen over siteget atombrensdelskredsløb, og dermed lukke døren til vigtige fremtidige teknologiske muligheder. Det har skabt et ramaskrig i **New Delhi**, og regeringen risikerer at falde.

INGEN KANDIDATER I SIGTE

Så er lysene slukket i **Denver, Colorado og Minneapolis, Minnesota**. Showet er ovre, virkeligheden var slet ikke inviteret. De demokratiske og republikanske partikonventer er forbi, men der er stadig ikke én eneste præsidentkandidat i sigte, der har et bud på en løsning på den dybe finanskrisen verden befinder sig i, eller et forslag til hvordan verdens lande kommer væk fra det hjulspor, der lige nu fører mod en alvorlig strategisk krise og en truende verdenskrig.

Finansavisen *The Wall Street Journal* konstaterede tørt i en kommentar den **5. september**, at begge de to nominerede præsidentkandidater, demokraten **Barack Obama** og republikaneren **John McCain**, synes »alment dårligt klædt på til at håndtere økonomiske spørgsmål«. Det kan man vist kalde en underdrivelse. Den fhv. demokratiske præsidentkandidat **Lyndon LaRouche** gik endnu længere og konstaterede, at de to kandidaters kvalifikationer er så ringe, at de dybe politiske og økonomiske kriser, der med garanti rammer både **USA** og den øvrige verden i de resterende to måneder før valget, meget vel kan gå hen og tvinge dem begge helt ud af valgkampen. En anden mulighed er naturligvis, at vicepræsident **Dick Cheney** får held med sit forehavende og får udløst en tredje verdenskrig, hvorefter valget helt aflyses.

Men problemet er ikke begrænset til de to kandidaters manglende kvalifikationer, advarede LaRouche. Underlødige politiske operationer internt i **Det demokratiske Parti**, med rødder langt tilbage til **London**, fik held til at presse **Hilary Clinton** ud af valgkampen, samtidig med at flertalstalskvinden **Nancy Pelosi** stort har holdt den demokratisk kontrollerede kongres lukket de seneste **to år**. Det er alle de føderale amerikanske politiske institutioner, der er i dyb krise.

Den **26. juli** stod *Prometheus'* samarbejdspartner *Executive Intelligence Review* som vært for et seminar i **Ingelheim, Tyskland**, hvor den internationale finanskrisen, de voksende globale strategiske spændinger og den politiske situation i USA blev diskuteret i detaljer. Der deltog økonomer, politikere og jurister fra **Frankrig, Italien, Danmark, Sverige, Australien, USA, Niger, Zimbabwe, Jordan og Tyskland**.

På **Helga Zepp-LaRouches** opfordring vedtog man enstemmig en resolution, der er stilet til alle medlemmer af **FN** og til præsidentkandidaterne i den amerikanske valgkamp: »*Lad drømmen fra Den amerikanske Frihedskrig blive til virkelighed*«.

Målet er at sætte en ny retfærdig økonomisk verdensorden (et nyt **Bretton Woods-finanssystem**) på dagsordenen når **FN's** generalforsamling åbner i **New York** den **26. september**. Resolutionen kan læses og underskrives på www.schillerinstitut.dk/den_amerikanske_droem.html.

Prometheus udgives hver måned af **Schiller Institutet**, Sankt Knuds Vej 11 kld., 1903 Frederiksberg, tlf: 35 43 00 33, Konto: 1551-0005648408, Giro: 564-8408, si@schillerinstitut.dk, www.schillerinstitut.dk. *Prometheus* er en videreførelse af **Agro-Nyt** (marts 1989 – oktober 2004). Redaktion: Poul Rasmussen (ansvh.), Tom Gillesberg, Percy Rosell og Executive Intelligence Review. Abonnement: 1 år: 2.000 kr. – 6 mdr.: 1.000 kr. – 3 mdr.: 600 kr. Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

ISSN: 1604-2840 Egettryk